

Становище

от

**проф. д-р Велислава Карагенова, АМТИИ „Проф. А. Диамандиев“,
катедра „Пиано и акордеон“**

**за дисертационен труд на Сима Чи на тема
„Сравнителен анализ и вокални особености в художествените
песни на китайския композитор Хуан Дзи и немския композитор
Роберт Шуман.“**

НМА „Проф. П. Владигеров, катедра „Класическо пеене“

Общо представяне на процедурата и получените за рецензиране материали.

Документацията по процедурата за защита пред научно жури на дисертационен труд с автор Сима Чи е в изряден вид. Представени са необходимите законово задължителни материали:

Заповед **РД-09-314/01.04.2026** г. за назначаване на научно жури от Ректора на НМА „Проф. П. Владигеров“.

Заповед за зачисляване на докторанта **РД-09-624/30.09.2022** г. и заповед за отчисляване **РД-09-840/08.10.2025** г.

Дисертационният труд е в обем от 246 страници. Структурата на труда обхваща Увод, четири глави, Заключение, Приноси, Библиография. Цитираната литература включва 72 източника.

Авторефератът е в обем 60 страници и отговаря на съдържанието на представения дисертационен труд.

Творческа автобиография

Биографични данни за кандидата

Докторант Сима Чи получава бакалавърска степен със специалност Музикална Педагогика в Педагогически университет в Шангцю, Китай, в периода 2011г. – 2016 г. Продължава образоването си в магистърска степен със специалност Класическо пеене в Хънански университет, от 2022 г. е докторант в

НМА „Проф. П. Владигеров“ с научен ръководител проф. д-р Ермила Швайцер. От този момент Сима Чи се включва активно в концертния живот на институцията - участва в концерт на НМА в камерна зала „България“ по повод Националния празник на България, 2023; взема участие в спектакъла на Учебния музикален театър на НМА “Страната на усмивките” от Лехар в Държавен музикален театър „Стефан Македонски“, в който изпълнява главната тенорова роля на принц Су Чонг. През 2024 г. участва в Церемонията по награждаването и заключителния гала концерт на лауреатите от Втория международен конкурс за млади тенори „ГЛАСЪТ НА КАМЕН“.

Докторантът има награди от III Академичен конкурс „Парашкев Хаджиев“, 2022 г. - **Трета награда**; от IV Международен Младежки Фестивал „Славянски звън“ 2023 г. - **Първа награда** в категория за класическо пеене. През 2024 г. участва в: Академичен вокален конкурс, посветен на 100 години от смъртта на ДЖАКОМО ПУЧИНИ и получава **Втора награда и Награда за дует**; Конкурс за руския романс "Балканска романсиада", където е отличен с **Първа награда** и получава Номинация за зрителски симпатии.

Актуалност на тематиката

Актуалността на темата на дисертационния труд, в широк аспект, бих потърсила в динамичното развитие и спецификата на камерното вокално музикално изкуство в Китай и взаимодействието му с европейското вокално творчество на различни нива и в различни посоки, което предопределя необходимостта от обогатяване и разширяване на диапазона от знания, за да се оформи адекватна музикална интерпретация и да се допълнят подходите в методиката на преподаване и разбиране на песенното художествено наследство, китайско и европейско.

Докторантът се опитва, чрез сравняването на песенното творчество на двама творци, Хуан Дзи и Роберт Шуман, живели в различно време, различна среда и епоха, но утвърдили се като класици в жанра на песента, единият за китайската музика, другият за европейското вокално изкуство, да намери онези допирни точки, които сближават двете напълно различни като национални характеристики изкуства. Такива сходства той открива в подхода и отношението към поетичния текст, в нивото на симбиоза между музика и

лирика, търсено от творците, както и в преследването на естетически ценности. В същото време, в очертаните разлики в подходите към реализиране на тези ценности, по-ясно се открояват творческите индивидуалности на композиторите и националните отличителни ремарки. Така, от частния случай докторантът се опитва да направи обобщени изводи и заключения.

Методите, които Сима Чи използва - историко-библиографски, сравнителен, емпиричен, както и изпълнителският подход в анализа на творбите, отговарят на заявеното съдържание.

Оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е организиран в четири глави, чиято структура е ясна.

Първа глава оформя две подточки. Докато в първата е направен кратък преглед на развитието на европейската художествена песен, във втората е представен пътят, който извървява китайската песен. Естествено прави впечатление, че историко-хронологичният обхват на китайското песенно творчество е представен в по-голяма пълнота и с по-голяма вещина, докато историята на западноевропейското песенно творчество, макар и коректно подредена в периоди, е белязана от фрагментарност и определена терминологична неяснота, която отдавам както на превода, така и на обемния исторически период, който се опитва да синтезира докторантът. По мое мнение няма нужда от това връщане назад до зараждането на жанра песен в европейската музикална история.

Втора глава представя житейския път на Хуан Дзи и се насочва към песенното му творчество. Докторантът класифицира песните на Хуан Дзи в три жанрови категории – песни по текстове от древната китайска поезия, лирични художествени песни и патриотични песни, като извежда специфичните характеристики на всеки един жанр. Всички анализи на композиционни техники, изразни средства, иновативните подходи в хармоничните решения и стиловите особености, както и вокално-интерпретационните анализи са представени чрез конкретни песни, като „Носталгия“, „Песен за пролетните мисли“, „Три желания на една роза“, „Гадател“, „Нанесете червено червило“.

Приложените преводи на поетичните текстове позволяват по-дълбоко запознаване и навлизане в емоционалния свят на творбите.

Трета глава представя творческата дейност на Роберт Шуман. В нея докторантът разглежда и коментира вокалния цикъл “Любовта на поета”, засегнати са някои характеристики на мелодиката, ритмическата организация, подчертана е ролята на синкопа, като изразно емоционално средство, предаващо различни състояния; новаторските подходи в използването на хармоничните средства, ролята на клавирия акомпанимент. Тук докторантът разглежда и изпълнителски интерпретационни проблеми, породени от спецификата на немския език и произношение, необходимостта от контрол на дишането, изграждане на фраза и други.

Четвърта глава, освен че представя анализи на конкретни произведения от Хуан Дзи и Роберт Шуман - “Нанесете червено червило”, “Три желания на розата” от Хуан Дзи и “Посвещение” и “В прекрасния месец май” от Шуман, излага сравнение между творческите подходи на композиторите. Това, по мое мнение, е частта с най-голяма тежест в изследването. Докторантът съпоставя творчеството на Хуан Дзи и Роберт Шуман в четири основни аспекта: естетически насоки, композиционни похвати, текстов генезис и функция на пианото. Той достига до конкретно формулирани изводи относно установени значими различия между сравняваните автори в подхода им към посочения жанр, респективно – в реализирания творчески резултат:

-“Хуан Дзи е разказвач чрез пейзажа – чувството е в образа (той е разказвач пейзажист). Шуман води вътрешен монолог, изразен чрез звука – самият звук е чувството”. (Той е психолог).

-Хуан Дзи влага „китайска душа в западна форма“ – търси хармоничен синтез. Шуман е новатор”.

-Хуан Дзи е „озвучител на поезия“ – с музика възпроизвежда вече заложения в текста стил. Шуман е „интерпретатор на поезия“ – чрез музиката разкрива и неизказаното в текста.

-При Хуан Дзи пианото е създател на атмосфера. При Шуман пианото е втори образ/втори план.

Значимост на дисертационния труд

Трудът показва отговорност и определено отношение към избраната тема. Докторантът притежава умения за аналитичност, демонстрира осведоменост и познаване на проблематиката, макар в анализа на произведенията да се долавя известен наивизъм, който отдавам и на езиковата бариера. Като препоръка бих посочила необходимостта да се прецизира в цялост преводът на дисертацията, за да се изчисти терминологията както и определенията на жанровите понятия, като например, определението за мадригал, опера и други.

На основата на всичко казано дотук давам положителна оценка за дисертационното изследване на Сима Чи, за да му бъде присъдена научната и образователна степен Доктор.

Пловдив 04. 2026 г.

Проф. д-р В. Карагенова